

H9B - Fodersammensætning til søer

Foderstrategien har indflydelse på kuldstørrelse. Mavesundheden afhænger af strukturen i foderet.

1. Valg af fodermidler

- Anvend fodermidler med et højt fiberindhold – f.eks. byg, rug, havre og roepiller
- Som protein anvendes kilder baseret på soja, solsikke eller raps
- Der er ingen effekt af at anvende ekstra tilsætningsstoffer – f.eks. druesukker og fiskemel – til søer i perioden fra fravæning til løbning

2. Anbefalede normer til søer i løbestald

- Minimum 95 g fordøjeligt protein pr. FEso
- 5,0 g fordøjeligt lysin pr. FEso
- Energiindholdet bør ligge på 95-105 FEso pr. 100 kg foder

3. Anbefalede normer til drægtige søer

- Minimum 90 g fordøjeligt protein pr. FEso
- Minimum 4,0 g fordøjeligt lysin pr. FEso
- Energiindholdet bør ligge på 95–105 FEso pr. 100 kg foder

4. Foderstruktur og mavesundhed

- Foderstrukturen er den væsentligste faktor for god mavesundhed
- Ved færdigfoder anvendes blandinger med valset korn uden om pillerne eller expandat
- Ved hjemmeblandet foder formales kornet groft (minimum 15 % over 2 mm).
- Ved mistanke om dårlig mavesundhed bestilles en USK

5. Fyldende foder

- Et højt fiberindhold i foderet øger ædetiden og giver øget mæthedsfølelse
- Ved konkurrenceprægede fodringssystemer anvendes en lavenergiblanding for at sikre søerne en længere ædetid – tildel gerne halm før fodring

Vandforsyningen:

Vandventiler skal yde 4 liter pr. minut. For lav vandydelse formindsker foderoptagelsen

Bygholmsigte 2: Til bestemmelse af formalingsgraden af kornet.

Expandat

Piller med valset korn uden om

Kommentarer til H9B - Fodersammensætning til søer

1. Valget af fodermidler er vigtigt i forhold til at opnå en blanding med god mavesundhed. Byg er velegnet til at udgøre størstedelen eller hele kornmængden grundet et lavere energiindhold end f.eks. hvede. Endvidere har byg en fyldende effekt.

Rug har en god fibersammensætning og kan anvendes med op til 30 % i blandinger til søer. Vær opmærksom på, at det ikke må indeholde melldrøjer, da det kan give anledning til reproduktionsproblemer. Havre giver ligeledes god fylde og har et lavt indhold af energi og protein. I praksis kan der kun håndteres op til 30 % havre i en blanding.

Der er ingen effekt af at anvende andre tilsætningsstoffer som f.eks. fiskemel og druesukker, hvis den tildelte foderblanding opfylder SEGES Svineproduktions normer.

2. Der henvises til SEGES Svineproduktions næringsstofnormer for drægtige søer samt i løbeafdelingen. Se mere på svineproduktion.dk under Viden og Næringsstoffer.

Der er ingen effekt af at ligge over normerne. Vær opmærksom på, at der er et specifikt normsæt til søer i løbeafdelingen, som bør anvendes.

Det er meget vigtigt, at næringsstofindholdet i de anvendte fodermidler (korn m.v.) kendes og der er taget højde for dem i de anvendte foderoptimeringer. Hvis ikke, er der risiko for over-/underforsyning af de enkelte næringsstoffer, hvilket kan give anledning til reduceret effektivitet i soholdet. Analysér gerne næringsstofindholdet i kornet.

3. Ved brug af roepiller eller anden fiberrig råvare øges mæthedsfornemmelsen hos søerne og de får en mere rolig adfærd. Roepiller anbefales iblandet med 4-8 % i drægtighedsfoderet.

I pelleteret foder skal tilsættes 10-15 % valset byg uden om og korndelen i hjemmeblandet foder skal formales mellemgroft for at opnå en tilfredsstillende mavesundhed. I Bygholmsigten skal fordeling af korndelen se ud som følger:

Partikelstørrelse	Under 1 mm	1-2 mm	2-3 mm	Over 3 mm	Hele kerner (Ja/Nej)	Avner/skaller over 2 mm
Bygholmsigte I	50 %	35 %	12 %	Cirka 3 %	Nej	Nej
Bygholmsigte II	50 %	35 %	>2 mm: 15 %		Nej	Nej

Gennemføres en sigteanalyse på basis af vægt i stedet for volumen (Bygholmsigte), skal andelen af partikler under 1 mm ligge på 50 %.

Struktur i foderet er den mest effektive løsning for at sikre en god mavesundhed. Fiberrige produkter og halm har kun en ringe effekt. For at følge mavesundheden i besætningen indsendes der halvårligt maver fra slagtesøer til USK-undersøgelse. Der indsendes 20 maver fra søer i forskellige aldersgrupper for at få et passende billede af den generelle mavesundhed i besætningen. Besætningsdyrlægen står for bestilling af undersøgelsen.

4. Specielt ved konkurrenceprægede fodringssystemer bør energikoncentrationen være lav, for at øge ædetiden. Det kan være en fordel at give søerne halm før fodertildeling, for at tilgodese de rangsvage søer.

Opløselige fibre nedsætter foderoptagelsen og øger mæthedsfornemmelsen. Uopløselige fibre vil over tid øge foderoptagelsen, da mæthedsfornemmelsen ikke opstår så hurtigt som ved opløselige fibre. Roepiller indeholder en stor andel opløselige fibre, hvorimod halm har et meget højt indhold af uopløselige, hvilket ligeledes gør sig gældende for havre.

Ved brug af majsensilage, græs wrap, roepiller eller anden fiberrig råvare øges ædetiden hos søerne, og de får en mere rolig adfærd.